

Шимко Іванна

слухач магістерської програми

науковий керівник:

Мельник Алла

д.е.н., професор

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНФРАСТРУКТУРИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ РАЙОНІ

Питання регіонального розвитку на сьогодні регулюється більш ніж двадцятьма Законами України, п'ятьма рішеннями Конституційного Суду України, низкою указів Президента України, рішень Уряду України та актів центральних органів виконавчої влади. Органами публічної влади, які здійснюють регулювання та підтримку управління розвитком інфраструктури в Україні, є Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство розвитку громад і територій України та органи місцевого самоврядування [2]. Стосовно управління розвитком інфраструктури їх повноваження закріплені наступним чином:

1) Верховна Рада, обласна і районна ради відповідно до їх компетенції затверджують середньострокові пріоритетні напрями діяльності регіонального рівня та регіональні програми, визначають кошти відповідних бюджетів для їх фінансової підтримки та контролюють фінансування;

2) місцеві державні адміністрації (у межах делегованих їм органами місцевого самоврядування повноважень) готують та подають відповідним радам пропозиції щодо середньострокових пріоритетних напрямів діяльності регіонального рівня, розробляють проекти регіональних програм і подають їх для затвердження відповідно обласним і районним радам; вживають заходи щодо виконання регіональних програм; сприяють інноваційній діяльності у своєму регіоні і створенню сучасної інфраструктури у цій сфері; залучають підприємства, установи і організації, розташовані на підпорядкованій їм території, за їх згодою, до розв'язання проблем розвитку інфраструктури районів;

3) сільські, селищні, міські ради відповідно до їх компетенції затверджують місцеві програми, у межах коштів бюджету розвитку визначають кошти місцевих бюджетів для фінансової підтримки місцевих програм та контролюють їх фінансування;

4) виконавчі органи місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції розробляють проекти місцевих програм і подають їх для затвердження відповідним місцевим радам; вживають заходи щодо виконання місцевих програм; залучають підприємства, установи і організації, розташовані на підпорядкованій їм території, за їх згодою, до розв'язання проблем розвитку населених пунктів тощо.

Інституційно управління розвитком інфраструктури регламентується низкою нормативних актів, такими як [4]: Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII "Про засади державної регіональної політики", в якому визначено основні правові, економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та організаційні засади державної регіональної політики як складової частини внутрішньої політики України; Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 932 "Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів"; наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 березня 2016 р. № 79 "Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації".

Крім того, інституційне забезпечення розвитку інфраструктури регулюються документами регіонального рівня, зокрема, наприклад, для Тернопільської області та адміністративного району, це [4]: Стратегія регіонального розвитку Тернопільської області на період до 2020 року, затвердженою рішенням сесії обласної ради від 04.01.2016 р. № 28; проєкт Стратегії розвитку Тернопільської області на

2021 – 2027 роки та план заходів з її реалізації у 2021 – 2123 роках; програма соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільського району на 2021 рік; районна програма облаштування дитячих ігрових майданчиків в районі на 2019-2020 роки, затверджена рішенням районної ради від 24.09.2019 р. № 588; програма розвитку та модернізації первинної медико-санітарної допомоги населенню Тернопільського району на засадах загальної практики-сімейної медицини на 2019 – 2021 роки, затверджена рішенням районної ради від 22.02.2019 р. № 533; програма розвитку малого і середнього підприємництва в Тернопільському районі на 2019 – 2020 роки; комплексна програма з енергозбереження та забезпечення додержання вимог чинного законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки в навчальних закладах району на 2018 – 2020 роки; районна програма індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2016 – 2020 роки; районна комплексна програма енергоефективності та енергозбереження на 2016 – 2019 роки; про районну комісію з питань виконання обласної програми «Питна вода Тернопілля» на 2006 – 2020 роки; схеми планування території області, схеми планування територій районів та генеральні плани населених пунктів.

Основними можливими джерелами фінансування інвестиційних проєктів інфраструктури є [3]: державний фонд регіонального розвитку; субвенція із державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ; субвенції із обласних бюджетів місцевим бюджетам на фінансування обласних конкурсів проєктів місцевого розвитку. Таким чином, інституційне забезпечення знаходить на належному рівні, а фінансування інвестиційних проєктів є диверсифікованим.

Водночас варто зазначити що однією з найбільших проблем інституційного забезпечення розвитком інфраструктури є зволікання із впровадженням змін до Конституції, необхідних для повноцінного втілення децентралізації місцевого самоврядування. Такі зміни, зокрема, мають передбачати зміну адміністративно-територіального устрою, надання органам місцевого самоврядування ширших повноважень, уточнення обов'язків місцевих державних адміністрацій. Також недоліком є відсутність національної довгострокової стратегії розвитку держави, що мала б визначити стратегічні пріоритети та напрями розвитку України та її адміністративних регіонів.

У сфері інституційного забезпечення регіонального управління розвитком інфраструктури дієвими повинні стати такі інструменти як державно-приватне партнерство та реалізація державної регіональної політики на основі партнерських взаємовідносин між центром та адміністративними регіонами і ОТГ.

Підсумовуючи вищесказане слід відзначити, що інституційне забезпечення повинно усунути вплив негативних зовнішніх і внутрішніх чинників у регіонах, надати імпульс для подальшого удосконалення розвитку інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Бутирська І.В. Інфраструктурне забезпечення регіонального розвитку : проблеми та шляхи їх вирішення : [монографія] / І.В. Бутирська. – Чернівці : Книги – XXI, 2006. – 238 с
2. Проблеми фінансування інвестиційних проєктів місцевого та регіонального розвитку в Україні / О. В. Федорчак // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. Серія : Державне управління. - 2017. - № 2. - С. 118-127.
3. Адміністративно-територіальна реформа в Україні: зауваження та рекомендації : Звіт групи експертів. [Електронний ресурс].
4. За даними матеріалів Тернопільської районної державної адміністрації та Тернопільської обласної державної адміністрації.